

# CENY TRANSFEROWE

Standardy  
Charakter prawny  
Mechanizmy tworzenia

Krzysztof Lipka

---

---

---

# CENY TRANSFEROWE

Standardy  
Charakter prawny  
Mechanizmy tworzenia

Krzysztof Lipka

---

---

Zamów książkę w księgarni internetowej

**proinfo.pl**  
księgarnia internetowa

SERIA **MONOGRAFIE**

Stan prawny na 30 czerwca 2023 r.

Recenzent

Dr hab. Marcin Jamroz, prof. SGH

Wydawca

Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący

Dorota Lebedzińska

Opracowanie redakcyjne

Anna Kunz

Projekt okładek serii

Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

prawolubni

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujmy prawo i własność

Więcej na [www.legalnakultura.pl](http://www.legalnakultura.pl)

Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2023

ISBN 978-83-8328-824-6

ISSN 1897-4392

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 728 313 462

e-mail: [PL-ksiazki@wolterskluwer.com](mailto:PL-ksiazki@wolterskluwer.com)

księgarnia internetowa [www.profinfo.pl](http://www.profinfo.pl)

# SPIS TREŚCI

Wykaz najważniejszych skrótów .....	9
Wstęp .....	11
<b>Rozdział I</b>	
<b>Pojęcie i geneza cen transferowych .....</b>	<b>17</b>
1. Definicja i geneza cen transferowych .....	17
2. Źródła światowych rozwiązań cen transferowych .....	25
3. Umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania a ceny transferowe .....	27
4. Standard <i>arm's length</i> i jego znaczenie .....	29
5. Mechanizm <i>formulary apportionment</i> .....	32
<b>Rozdział II</b>	
<b>OECD jako główny twórca rozwiązań w zakresie cen transferowych .....</b>	<b>35</b>
1. Działalność i rola OECD w zakresie cen transferowych ....	35
2. Projekt BEPS i jego znaczenie w procesie standaryzacji norm cen transferowych .....	40
3. Krytyka i ograniczenia standardów OECD w zakresie cen transferowych .....	49
4. Źródła norm cen transferowych w prawie polskim .....	52
<b>Rozdział III</b>	
<b>System globalnych norm cen transferowych .....</b>	<b>59</b>
1. Rola ONZ w tworzeniu standardów cen transferowych ....	59

2. Działania UE związane z tworzeniem standardów globalnych TP .....	68
3. Działania innych organizacji .....	75
3.1. Organizacje ukierunkowane na badania i współpracę merytoryczną .....	76
3.2. Organizacje zrzeszające administracje skarbowe .....	77
3.3. Organizacje o celach ukierunkowanych na implementację rozwiązań podatkowych .....	78
4. Znaczenie WBG i IMF dla popularyzacji standardów cen transferowych .....	82
5. Rola WCO w tworzeniu światowych standardów cen transferowych .....	84
6. WTO i jej znaczenie dla standaryzacji cen transferowych.....	87
7. Przykłady inicjatyw podejmowanych przez organizacje podatników.....	89
8. Narzędzia informatyczne o zasięgu ponadpaństwowym .....	92
9. Wpływ wybranych państw, o istotnym znaczeniu dla tworzenia światowego ładu podatkowego, na rozwój standardów cen transferowych.....	94
9.1. Rola USA w tworzeniu światowego ładu cen transferowych .....	94
9.2. Pozycja Chin w zakresie globalnych rozwiązań TP .....	95
9.3. Problemy państw BRICS z wypracowaniem własnej pozycji w zakresie TP .....	97
10. Znaczenie krajów rozwijających się dla ekspansji standardów TP .....	99

## **Rozdział IV**

<b>Walor regulacyjny standardów cen transferowych .....</b>	<b>105</b>
1. Modele konwencji podatkowych jako pierwotne źródło rozwiązań cen transferowych .....	105
2. Wytyczne OECD w sprawie cen transferowych dla przedsiębiorstw wielonarodowych oraz administracji podatkowych – podstawowy dokument globalnego ładu cen transferowych .....	110

3. Inne opracowania OECD dotyczące TP i ich znaczenie dla omawianego zagadnienia .....	118
4. Charakter tzw. dokumentów do konsultacji publicznych ....	121
5. Rozwiązania zawarte w projekcie BEPS i ich wpływ na omawianą tematykę .....	123
6. Opracowania ONZ i ich miejsce w systemie cen transferowych .....	125
7. Materiały WCO jako element procesu standaryzacji .....	127
8. Materiały innych organizacji i ich znaczenie w procesie powstawania norm globalnych .....	128

## Rozdział V

### Mechanizmy mocy wiążącej globalnych rozwiązań cen

<b>transferowych</b> .....	129
1. <i>Soft law</i> w prawie podatkowym .....	129
2. Narzędzia <i>soft law</i> stosowane przez OECD .....	131
3. Narzędzia <i>soft law</i> UE w zakresie promocji standardów cen transferowych .....	133
4. Działania innych organizacji w zakresie promocji standardów cen transferowych .....	139
5. Stosowanie miękkiego prawa jako element strategii BEPS .....	142
6. Sankcje prawa miękkiego a recepcja standardów cen transferowych .....	145
7. Wzajemne interakcje <i>soft law</i> i <i>hard law</i> w cenach transferowych .....	148
8. Miękkie prawo a rozwiązania cen transferowych w krajach rozwijających się .....	153
9. Oddziaływanie <i>soft law</i> na kraje z rozwiniętymi regulacjami TP .....	156

## Rozdział VI

### Znaczenie elementu eksperckiego w standardach cen

<b>transferowych</b> .....	159
1. Element ekspercki w tworzeniu standardów cen transferowych OECD .....	159

---

2. Znaczenie elementu eksperckiego w przygotowaniu materiałów projektu BEPS .....	165
3. Problem lobbingu .....	172
<b>Rozdział VII</b>	
<b>Uniwersalizm cen transferowych</b> .....	177
1. Postulat uniwersalizmu cen transferowych .....	177
2. Uniwersalizm i uniwersalność cen transferowych i ich przejawy w sposobie myślenia i procedowania .....	182
<b>Zakończenie</b> .....	187
<b>Bibliografia</b> .....	199

## WSTĘP

Problematyka cen transferowych dotyczy zasad i mechanizmów ustalania cen w transakcjach pomiędzy powiązаныmi podmiotami. Ze względu na różnice w opodatkowaniu dochodów występujące między poszczególnymi państwami firmy w transakcjach między swoimi jednostkami zależnymi wykazują tendencję do manipulowania cenami, wpływając na podstawę opodatkowania. Celem takich działań jest zadeklarowanie możliwie dużej części dochodów w kraju (systemie podatkowym) oferującym niższą efektywną stawkę podatkową. Narzędziem manipulacji są właśnie ceny transferowe, a zjawisko to bywa potocznie określane jako *transfer mispricing*. Regulacje cen transferowych określają zasady i dostarczają podatnikom oraz władzom skarbowym narzędzia do weryfikacji poprawności cen zastosowanych w transakcjach podmiotów zależnych.

Ceny transferowe uznaje się obecnie za „prawdopodobnie najważniejsze podatkowe wyzwanie dla świata”<sup>1</sup>. Jest to jedno z fundamentalnych zagadnień dotyczących prawa podatkowego, globalizacji, inwestycji transgranicznych i handlowych stosunków międzynarodowych. Według dostępnych danych szacuje się, że od około połowy do prawie dwóch trzecich wymiany handlowej w obrocie międzynarodowym stanowią transakcje zawierane wewnątrz między oddziałami międzynarodowo-

---

<sup>1</sup> Ad Hoc Group of Experts on International Cooperation in Tax Matters Tenth meeting, Geneva, 10–14 September 2001, <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/un/unpan004399.pdf> (dostęp: 9.03.2023 r.).



wych korporacji, a więc mogące wpływać na zjawisko erozji podstawy opodatkowania<sup>2</sup>.

Ceny transferowe to zagadnienie będące przedmiotem zainteresowania zarówno nauk prawnych, jak i ekonomicznych – przy tym w tej specyficznej dziedzinie prawo wskazuje jedynie warunki i specyficzne ramy proceduralne oraz konsekwencje faktów ekonomicznych, jakimi są decyzje (podatnika i organu administracji bądź sądów) o ustaleniu konkretnych cen transakcyjnych (lub o wyborze jednej z metod ich określania)<sup>3</sup>.

Regulacje w dziedzinie prawa cen transferowych oparte są na rozwiązaniach opracowywanych i promowanych przez organizację międzynarodową – OECD. Normy prawne obowiązujące w poszczególnych krajach przyjmowane są w formie aktów właściwych dla lokalnego systemu prawnego (zwykle w formie ustaw i przepisów wykonawczych) i w wyniku odpowiedniej procedury prawodawczej (ustawodawczej). Jednak źródła rozwiązań znajdują się poza tymi państwami. Do tychże źródeł sięgają także władze skarbowe i sami podatnicy w procesie stosowania prawa cen transferowych. Do materiałów organizacji międzynarodowych odnoszą się również sądy, używając ich bezpośrednio jako punktu odniesienia i modelu właściwych praktyk przy orzekaniu w sprawach dotyczących cen transferowych. Rodzi się zatem konieczność zrozumienia, dlaczego tak się dzieje i czy nie zachodzi tu zjawisko, w którym „rzeczywista rola państwa polega jedynie na ujmowaniu w postaci norm prawnych reguł postępowania, których byt przesądziły już uprzednio inne czynniki niż decyzja ustawodawcy”<sup>4</sup>.

---

<sup>2</sup> Transfer Pricing and Developing Countries EuropeAid PwC, s. 8, [https://ec.europa.eu/taxation\\_customs/sites/taxation/files/docs/body/transfer\\_pricing\\_dev\\_countries.pdf](https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/docs/body/transfer_pricing_dev_countries.pdf) (dostęp: 9.03.2023 r.).

<sup>3</sup> Ceny transferowe są zagadnieniem multidyscyplinarnym. Łączą w sobie problematykę z zakresu ekonomii (która stworzyła ich teoretyczne podstawy), nauk o zarządzaniu (przekształcających teorię do wymiaru praktycznego) i wreszcie nauk prawnych określających kształt norm prawnych i przepisów.

<sup>4</sup> J. Kowalski, W. Lamentowicz, P. Winczorek, *Teoria państwa i prawa*, Warszawa 1981, s. 117.

Moim celem jest wyjaśnienie prawnych mechanizmów powstawania i globalnej dominacji jednolitego modelu regulacji w zakresie międzynarodowych standardów cen transferowych<sup>5</sup>. Dla realizacji tego celu zbadano procesy powstawania i rozprzestrzeniania się standardów w kształcie opracowywanym przez OECD i promowane przez inne międzynarodowe organizacje, mechanizmy ich recepcji oraz powody inkorporacji do prawa krajowego. Analizie poddano zarówno proces tworzenia norm, jak i przyczyny ich światowej ekspansji.

Określony wyżej cel wymagał wykazania, w jaki sposób i dlaczego uniwersalne regulacje cen transferowych są kształtowane przez pozapaństwową organizację, tworząc zwarty globalny system. Należało przy tym zbadać, jakie instytucje wpływają na kształt badanego systemu i w jakim stopniu jego powstanie i ewolucja uzależnione są od poszczególnych podmiotów.

Pracę oparto na analizie obowiązujących regulacji (norm) i projektów regulacji (projektów norm) tworzących krajowe systemy prawne dotyczące prawa cen transferowych w wybranych państwach, jak również standardów opracowywanych przez organizacje międzynarodowe. W tym ostatnim zakresie badaniami zostały objęte dokumenty przygotowywane w szczególności przez OECD, ONZ, Ligę Narodów, Międzynarodowy Fundusz Walutowy (IMF) oraz Grupę Banku Światowego. Ze szczególną uwagą analizowano opracowane przez OECD i ONZ modelowe konwencje o unikaniu podwójnego opodatkowania oraz opracowane przez OECD *Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations* i *United Nations Practical Manual on Transfer Pricing for Developing Countries*. Badaniu poddano również projekty regulacji prawnych, przygotowane w związku z inicjatywą Base Erosion Profit Shifting (BEPS, erozja podstawy opodatkowania i transfer zysków), oraz liczne modele rozwiązań opracowywane z myślą o wsparciu procesów implementacji standardów cen transferowych. Oprócz aktów normatywnych tworzonych przez wyżej przywołane organiza-

---

<sup>5</sup> Model jest jednolity, gdy „tworzy zwartą całość”. Takie rozumienie nie oznacza, że specyficzne przepisy dotyczące regulacji cen transferowych w poszczególnych krajach nie mogą się od siebie różnić.

## Rozdział I

# POJĘCIE I GENEZA CEN TRANSFEROWYCH

## 1. Definicja i geneza cen transferowych

Zagadnienie cen transferowych pojawia się, gdy podmioty zależne ustalają ceny na podstawie wewnętrznych decyzji, a nie układu sił rynkowych<sup>1</sup>. Ceny takie mogą być różne od cen w transakcjach zawartych przez podmioty niepowiązane<sup>2</sup>. Dotyczy to sytuacji, kiedy transakcje mają identyczne lub zbliżone cechy, a różnice w cenach wynikają z faktu, że nie były one ustalone w wyniku działania prawa podaży i popytu oraz innych sił działających na wolnym rynku, ale w wyniku wewnętrznych decyzji podatnika. Konsekwencją obecnych zasad cen transferowych jest możliwość manipulacji, bo „jednym z najprostszycy sposobów na uniknięcie opodatkowania jest manipulowanie ceną” ukierunkowane na zmniejszenie podstawy opodatkowania<sup>3</sup>.

---

<sup>1</sup> B. Buczkowski, *Rozwiązywanie problemów cen transferowych w transakcjach transgranicznych w Unii Europejskiej*, „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Oeconomica” 2007/209, s. 223–234.

<sup>2</sup> Próbę zdefiniowania pojęcia transakcja podjął NSA w wyroku z 11.02.2022 r., II FSK 1544/20, LEX nr 3330688.

<sup>3</sup> R.S. Avi-Yonah, *Transfer pricing disputes in The United States*, University of Michigan Law School Scholarship Repository, s. 32, [https://repository.law.umich.edu/book\\_chapters/49](https://repository.law.umich.edu/book_chapters/49) (dostęp: 9.03.2023 r.).

Zagadnienie cen transferowych ma genezę w naturalnej tendencji państw do ochrony swoich wpływów budżetowych i rozszerzania zakresu podmiotowego opodatkowania<sup>4</sup>. W przypadku podatników prowadzących działalność ponadgraniczną prowadzić to może do sytuacji podwójnego opodatkowania, czyli konieczności zapłaty podatku w kraju, gdzie firma ma siedzibę, a jeżeli prowadzi działalność w formie stałej placówki za granicą, to także tam, gdzie osiąga przychody<sup>5</sup>. Jest to zjawisko niepożądane. Problemy podwójnego opodatkowania mogą być rozwiązywane poprzez zawarcie przez dwa kraje umowy ustalającej zasady opodatkowania i dającej odpowiedź na pytanie, w którym kraju jaka część podatku powinna być zapłacona. Umowy takie korzeniami sięgają traktatów Friendship, commerce and navigation, a ich rozwój nastąpił w XX wieku początkowo pod wpływem Ligi Narodów, a potem OECD<sup>6</sup>.

Jednak umowa jest właściwym mechanizmem rozwiązywania problemu tylko wtedy, gdy obydwaj kraje są zainteresowane jej zawarciem<sup>7</sup>. Ponadto rozwiązania bilateralne nie są wygodne dla podmiotów, które prowadzą działalność w wielu państwach. Na przełomie XIX i XX wieku nastąpiła międzynarodowa ekspansja amerykańskich i brytyjskich firm. W tym czasie władze skarbowe tych państw zetknęły się z praktycznymi konsekwencjami zjawiska polegającego na występowaniu różnych stawek podatkowych i możliwości deklarowania dochodu w kraju ze stawką niższą<sup>8</sup>. Dlatego też Stany Zjednoczone już w roku 1917 wprowadziły pierwszy mechanizm pozwalający na dokonywanie alokacji dochodów do tego podmiotu, do którego się one faktycznie odnoszą<sup>9</sup>. W Europie

---

<sup>4</sup> G.O. Teijeiro, *Opening Pandora's Box in the International Tax Field*, „Tax Planning International Review” 2015/4, s. 3–11.

<sup>5</sup> N. Barbuta-Misu, F. Tudor, *The International Double Taxation – causes and avoidance*, „Acta Universitatis Danubius: Oeconomica” 2009/1, s. 147–160.

<sup>6</sup> L. Friedlander, S. Wilkie, *Policy forum: the history of tax treaties provisions and why it is important to know about it*, [www.uniheidelberg.de/institute/fak2/mussgnug/historyoftaxdocuments/schrifttum/aufsaeetze/AUFS00020.pdf](http://www.uniheidelberg.de/institute/fak2/mussgnug/historyoftaxdocuments/schrifttum/aufsaeetze/AUFS00020.pdf) (dostęp: 9.03.2023 r.).

<sup>7</sup> E. Wyraz, *The application of international conventions and treaties to third states*, „Czech Yearbook of International Law” 2017/7, s. 387–401.

<sup>8</sup> M. Schroger, *Next steps in international debate [w:] Tax Policy Challenges in the 21st Century*, red. K. Spies, R. Petruzzi, L. Verlag, Wiedeń 2014, s. 301.

<sup>9</sup> Statistics of Income 1919 r., [www.irs.gov/pub/irs-soi/17soirepar.pdf](http://www.irs.gov/pub/irs-soi/17soirepar.pdf) (dostęp: 9.03.2023 r.).

podobne przepisy wprowadziła Wielka Brytania w roku 1918<sup>10</sup>. Następnym znaczącym krokiem w rozwoju rozwiązań cen transferowych stał się przyjęty w USA Internal Revenue Act z 1928 roku<sup>11</sup>. Zawierał on w sekcji 45 przełomową regulację stanowiącą, że władze skarbowe mają prawo do rozdzielenia lub alokowania dochodu brutto oraz kosztów między dwoma powiązаныmi podmiotami (zarówno krajowymi, jak i zagranicznymi). Powiązanie uprawniające do stosowania alokacji zostało zdefiniowane jako własnościowe lub jako kontrola zarówno pośrednia, jak i bezpośrednia sprawowana przez zainteresowane strony. Kwoty alokacji miano ustalać poprzez korektę cen produktów lub usług. Organ miał prawo do korekty cen, jeżeli dokonanie jej było konieczne dla zapobieżenia uniknięcia prawidłowego opodatkowania lub dla ukazania właściwego dochodu tych przedsiębiorstw.

W roku 1935 w USA wprowadzono pojęcie *arm's length principle* (ALP)<sup>12</sup>. Zasada ta, czyli zasada ceny rynkowej stanowiącej, że ceny między podmiotami powiązаныmi powinny być ustalane na takim samym poziomie, jaki byłby ustalony między podmiotami niezależnymi, stała się jednym z fundamentów teorii cen transferowych<sup>13</sup>. Ocenia się, że było to rozwiązanie przełomowe<sup>14</sup>. Przyjęto je po długiej debacie i wbrew argumentom popierającym użycie zasady alokacji dochodów, a wpływ na to miały rekomendacje M.B. Carrola – tzw. Carroll Report<sup>15</sup>.

---

<sup>10</sup> Zasada Generalna nr 7, US Income Tax Act 1918.

<sup>11</sup> United States Code: Revenue Act of 1928, 26 U.S.C. § 2001-2716.

<sup>12</sup> Dosłownie zasada długości ramienia, tu jest to zasada ustalania ceny rynkowej przez podmioty w sposób niezależny od siebie, czyli tak jak by to uczyniły, rywalizując ze sobą. R.S. Avi-Yonah, *The Rise and Fall of Arm's Length Principle: A Study in the Evolution of US International Taxation*, „Public Law and Legal Theory Working Paper Series” 2007, s. 1–60.

<sup>13</sup> L. Eden, *The arm's length standard in North America*, „Tax Notes International” z 7.02.2000, s. 674, [http://www.voxprof.com/eden/Publications/PoggeThomasMeht\\_2016\\_6TheArmSLengthStandar\\_GlobalTaxFairness.pdf](http://www.voxprof.com/eden/Publications/PoggeThomasMeht_2016_6TheArmSLengthStandar_GlobalTaxFairness.pdf) (dostęp: 22.06.2023 r.).

<sup>14</sup> V. Solilová, D. Nerudová, *Transfer Pricing in SMEs: Critical Analysis and Practical Solutions*, Brno 2018, s. 14.

<sup>15</sup> P. Hewitt, A. Lymer, L. Oats, *History of International Business Taxation* [w:] *The International Taxation System*, red. A. Lymer, J. Hasseldyne, Nowy Jork 2002, s. 53.

W roku 1936 zasada *arm's length* pojawiła się także w proponowanym art. 6 projektu międzynarodowego traktatu Ligi Narodów *Convention on Allocation of Profits and Property of International Enterprises*<sup>16</sup>. Kolejne próby wprowadzenia tej zasady do modelowych konwencji międzynarodowych podejmowane były w tzw. Mexico Draft oraz London Draft odpowiednio w latach 1943 i 1946<sup>17</sup>. Artykuł 6 stał się pierwowzorem późniejszego art. 9 projektu konwencji OECD z 1963 roku, będącego kamieniem węgielnym całej współczesnej logiki cen transferowych.

Połowa XX wieku charakteryzuje się dominacją USA w zakresie prac nad prawem cen transferowych. W tym okresie amerykański aparat skarbowy (Internal Revenue Service – IRS) coraz częściej wykorzystywał regulacje dotyczące TP do kwestionowania wysokości podatku dochodowego opłacanego przez podatników. Najbardziej istotne w rozwoju metodologii oszacowania cen były postępowania podatkowe *Asiatic Petroleum* przeciwko Skarbowi Państwa z roku 1935<sup>18</sup>, *G.U.R. Co.* przeciwko Skarbowi Państwa z roku 1940<sup>19</sup> oraz *National Securities Corp.* przeciwko Skarbowi Państwa z roku 1943<sup>20</sup>. We wszystkich tych sprawach dostrzegalny był brak obiektywnych narzędzi do prawidłowego oszacowania dochodu podatnika<sup>21</sup>. Takim narzędziem okazała się właśnie zasada *arm's length*, która została użyta po raz pierwszy w sprawie *Hall* przeciw Skarbowi Państwa (w roku 1942)<sup>22</sup>.

W roku 1968 w USA uchwalono szereg istotnych zmian do obowiązujących regulacji, tworząc podwaliny nowoczesnego TP. Wprowadzono

---

<sup>16</sup> M. Schroger, *Next...*, s. 302.

<sup>17</sup> J.A. Burke, *Re-thinking first principles of transfer pricing rules*, [www.researchgate.net/publication/256495040\\_RETHINKING\\_FIRST\\_PRINCIPLES\\_OF\\_TRANSFER\\_PRICING\\_RULES](http://www.researchgate.net/publication/256495040_RETHINKING_FIRST_PRINCIPLES_OF_TRANSFER_PRICING_RULES), s. 101 (dostęp: 9.03.2023 r.).

<sup>18</sup> *Asiatic Petroleum Co. v. Commissioner*, 31 B.T.A. 1152, 1159 (1935) (stating that a sale was not 'arm's length' but not focusing on this issue); *aff'd* 79 F.2d 234 (1935).

<sup>19</sup> *G.U.R. Co. v. Commissioner*, 41 B.T.A. 223 (1940) (sale of stock at seven times its market value not arm's length); *aff'd* 117 F.2d 187 (1940).

<sup>20</sup> *National Securities Corp. v. Commissioner*, 137 F.2d 600 (3rd Cir. 1943); *cert. denied* 320 U.S. 794 (1943).

<sup>21</sup> R.S. Avi-Yonah, *Transfer pricing...*, s. 35.

<sup>22</sup> *Hall v. United States* (1942), 43 F. Supp. 130 (Fed. Cl. 1942) (No. 44924).

sekcję 482 Kodeksu podatkowego<sup>23</sup>. Zawarty w niej zbiór zasad w zasadniczej formie dotrwał do czasu wprowadzenia w latach 1992–1994 współczesnych amerykańskich przepisów dotyczących tej problematyki. Sekcja ta jednoznacznie nadała rolę wiodącą standardowi ALP<sup>24</sup>. W roku 1992 przedłożono projekt nowych przepisów<sup>25</sup>, a rok później wprowadzono, na okres jednego roku, rozwiązania tymczasowe<sup>26</sup>. Ostateczne zmiany oficjalnie weszły w życie od roku 1994 w ramach zmiennej sekcji 482. W latach 90. XX wieku zagadnienie cen transferowych było już bardzo silnie umiędzynarodowione. Rozwiązania amerykańskie przez długi czas stanowiły wzorzec dla innych państw, a także na wczesnym etapie rozwoju cen transferowych zdeterminowały kierunek i sposoby walki z naruszeniami fiskalnymi wynikającymi z manipulacji cenami w celach podatkowych<sup>27</sup>.

Poza USA ceny transferowe stosunkowo wcześniej doczekały się regulacji w Wielkiej Brytanii, Francji, Australii, we Włoszech i kilku innych krajach. Dopiero jednak OECD w latach 60. XX wieku przeniosła dyskusję z poziomu pojedynczych państw na arenę międzynarodową. Ceny między podmiotami powiązаныmi jako zagadnienie podatkowe znalazły się w centrum zainteresowania tej organizacji już na bardzo wczesnym etapie. W 1963 r. Komitet Podatkowy OECD<sup>28</sup> przedstawił raport zatytułowany „Projekt Konwencji w sprawie podwójnego opodatkowania dochodu i majątku”<sup>29</sup>. Znalazły się tam pierwsze nawiązania do zagadnienia cen transferowych (np. poprzez art. 7 i me-

---

<sup>23</sup> IRC 482, [www.irs.gov/pub/int\\_practice\\_units/ISI9422\\_09\\_02.pdf](http://www.irs.gov/pub/int_practice_units/ISI9422_09_02.pdf) (dostęp: 9.03.2023 r.).

<sup>24</sup> R. Azam, *Ruling the World: Generating International Tax Norms in the Era of Globalization and BEPS*, „Suffolk University Law Review” 2017/4, s. 536.

<sup>25</sup> Prop. Treas. Reg. s. 1.482, 57 Fed. Reg. 3571 (1992).

<sup>26</sup> Temp. Treas. Reg. s. 1.482. p. Treas. Reg. s. 1.482T (1993).

<sup>27</sup> R. Petruzzi, *The arm's length principle: Between legal fiction and economic reality* [w:] *Transfer Pricing in a post-BEPS world*, red. M. Lang, A. Storck, R. Petruzzi, Alphen aan den Rijn 2016, s. 2–32.

<sup>28</sup> Prace rozpoczęto jeszcze w roku 1958 przed powstaniem OECD, ich inicjatorem było OEEC.

<sup>29</sup> Draft Double Tax Convention, [https://read.oecd-ilibrary.org/taxation/draft-double-taxation-convention-on-income-and-capital\\_9789264073241-en#page4](https://read.oecd-ilibrary.org/taxation/draft-double-taxation-convention-on-income-and-capital_9789264073241-en#page4) (dostęp: 9.03.2023 r.).

Pozycja omawia najważniejsze zagadnienia dotyczące cen transferowych z perspektywy ich tworzenia i funkcjonowania. Autor wyjaśnia specyfikę cen transferowych przede wszystkim z punktu widzenia prawnopodatkowego, nie pomijając jednak strony ekonomicznej i zarządczej.

Książka pozwala na swobodniejsze zastosowanie w praktyce właściwych norm oraz umożliwia odpowiednie dobranie argumentów w przypadku sporu podatkowego. Może być wykorzystana jako materiał wspierający przy rozwiązywaniu praktycznych problemów związanych z:

- przygotowaniem strategii podatkowej,
- wewnętrzną dokumentacją,
- polityką cen,
- kontrolami podatkowymi.

Publikacja przeznaczona jest dla doradców podatkowych, pracowników administracji rządowej i samorządowej, przedsiębiorców, pracowników uczelni ekonomicznych i studentów wydziałów ekonomicznych i prawnych.

**Krzysztof Lipka** – doktor nauk prawnych, tematyką cen transferowych zajmuje się prawie 30 lat. Przez większą część kariery zawodowej pracował w firmach consultingowych z tzw. wielkiej czwórki; kierował działami podatkowymi, prawnymi, księgowymi i HR w Polsce, Azji Centralnej, Ukrainie, USA, RPA i na Bałkanach. Aktywnie uczestniczył w procesach inkorporacji regulacji TP do systemów podatkowych w Polsce, Kazachstanie i Serbii. Brał także bezpośredni udział w opracowywaniu wewnętrznych strategii największych światowych korporacji w tym zakresie. Kierował ponad 200 krajowymi, regionalnymi i globalnymi projektami dotyczącymi cen transferowych.



9788383288246 W01P01

ISSN 1897-4392  
ISBN 978-83-8328-824-6



9 788383 288246

WOLTERS KLUWER POLECA

**PRZEGLĄD  
PODATKOWY**

**ZAMÓWIENIA:**

INFOLINIA: 801 04 45 45

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL

Kup e-book i czytaj  
w aplikacji Smarteca



CENA 169 ZŁ (W TYM 5% VAT)